

MEDIÁLNA RE-PREZENTÁCIA VOJNY AKO „ESTETICKÝ NARATÍV“. POZNÁMKY A POSTREHY.

Media Re-Presentation of War as an „Aesthetic Narrative“. Notes and Observations

PhDr. et PaedDr. Alexej Mikulášek, PhD.

Abstrakt

Táto štúdia nadväzuje na diskurzno-analytický výskum v kontexte súčasnej informačnej vojny a skúma jazykovú reprezentáciu vojnových udalostí, predovšetkým artikulovanú cez inkluzívnu perspektívu „My“. Priamo nadväzuje na predchádzajúcu štúdiu autora *My a Oni v informačnej vojne* (Mikulášek 2025) a demonštruje prostriedky – predovšetkým verbálne, ale aj vizuálne – prostredníctvom ktorých sú vojnové udalosti (vnímané nami ako akty zámerného a koncentrovaného ničenia a zabijania) naratívne spracovávané v médiách, ktoré sa identifikujú s pozíciou „Nás“. Tieto médiá sa konštruujú ako strážcovia historickej aj súčasnej „pravdy“, ako aktéri bojujúci proti „Ich“ dezinformáciám, obnovujúci spravodlivosť, usilujúci o spravodlivý mier, brániaci národné a iné kolektívne práva, zachovávajúci autentické hodnoty, Božiu vôľu, ľudskú dôstojnosť, ochranu civilistov a pod. Špeciálna pozornosť je venovaná estetizačným stratégiám, prostredníctvom ktorých sú reprezentované udalosti transformované do epického naratívu hrdinských protagonistov a do živého, spektakulárneho zobrazenia toho, čo je rámované ako „Naša“ reakcia na „Ich“ hrozby a zločiny. Analýza ukazuje, že tendencia dehumanizovať protivníka, súčasne rozsiahlo ospravedlňovať, heroizovať a estetizovať „Naše“ činy preniká diskurz médií, ktoré vystupujú z explicitne „pozicionovaných“ stanovisk.

Kľúčové slová: informačná vojna, analýza diskurzu, mediálna prezentácia, my/nás vs. oni/ich, estetizácia, heroizácia

Abstract

This study builds on discourse-analytical research within the context of contemporary information warfare and examines the linguistic representation of wartime events, primarily articulated through the inclusive “We” perspective. It directly follows the author’s earlier study *We and They in Information Warfare* (Mikulášek 2025) and demonstrates the means – especially verbal, but also broadly visual – by which wartime events (experienced by us as acts of deliberate and concentrated destruction and killing) are narrated in media aligned with the position of “Us”. These media construct themselves as guardians of both historical and current “truth”, as actors countering “Their” disinformation, restoring justice, pursuing a just peace, defending national and other collective rights, upholding Authentic Values, Divine will, human dignity, the protection of civilians, etc. Particular attention is paid to the aestheticizing strategies through which the represented events are transformed into an epic narrative of heroic protagonists and into a vivid, spectacular display of what is framed as “Our” response to “Their” threats and crimes. The analysis shows that the tendency to dehumanize the adversary while extensively justifying, heroizing, and aestheticizing “Our” actions permeates the discourse of media that speak from explicitly “positioned” standpoints.

Keywords: information warfare, discourse analysis, media re-presentation, we/us vs. they/their, aestheticization, heroization